

Pöytäkirja 7.9.2017

Ympäristöpoliittinen neuvottelukunta, kokous 2/2017

Aika: Keskiviikko 30.8.2017 klo. 13-14.40
Paikka: Kymenlaakson Liitto, Karhulantie 36 B, 48601 Kotka

Osallistujat:

Risto Hamari, puheenjohtaja
Maiju Lanki, Metsähallitus
Kari Niemi, MTK
Markku Suoknuuti, Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry
Hannu Ripatti, MTK
Jukka Timperi, Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Pekka Vainikka, Suomen Metsäkeskus
Tiina Lecklin, Luontokoulu Haili
Matti Konttinen, sihteeri, Kymenlaakson Liitto
Toni Vanhala, vs. aluekehitysjohtaja, Kymenlaakson liitto

Poissa:

Hannu Friman, Kouvolan kaupunki
Tapio Glumoff, Haminan kaupunki
Kirsi Juura, Kauppakamari
Timo Hokkanen, Puolustusvoimat
Miina Karjalainen, Merikotka
Anna Kiiski, Merikotka
Asta Sarkki, MTK
Pentti Tiusanen, maakuntahallitus
Heli Ojala, Kotkan kaupunki
Kirsi Toivonen, Kymenlaakson museo

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Risto Hamari avasi kokouksen klo. 13.00 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat (osallistujalista)

3. Maakuntaohjelman luonnos, esittelijänä vs. aluekehitysjohtaja *Toni Vanhala, Kymenlaakson Liitto*

Toni Vanhala kertoi maakuntaohjelman luonnoksen sisällöstä ja nähtävillä oloajasta sekä siihen liittyvän prosessin etenemisestä MYR:in, maakuntahallituksen ja maakuntavaltuuston kautta loppuvuoden 2017 aikana. Maakuntaohjelma on nähtävillä 29.9.2017 saakka ja siihen liittyen tullaan järjestämään yleisötilaisuudet Kotkassa 13.9. alkaen klo. 17 ja

Kouvolassa 14.9. alkaen klo. 17 (Liite 1).

Puheenjohtaja avasi yleisen keskustelun maakuntaohjelman luonnoksesta. Se sai yleisessä keskustelussa positiivista palautetta ja ympäristöselostuksen integrointia siihen pidettiin onnistuneena. Ohjelman todettiin olevan hyvin rakennettu ja painopistekärjet ovat hyvin valittuja. Eri intressitahot on otettu hyvin esille ja maaseutu on ymmärretty biotalouden raaka-aineen lähteenä. Myös kestävyysasiat on huomioitu. Vahvaa elinkeinopoliittista painotusta pidettiin yleisesti järkevänä, koska se muodostaa pohjan monien muiden asioiden mahdollistumiselle Kymenlaaksossa.

Ohjelman puutteitakin tuotiin esille. Markku Suoknuutin mielestä ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus eivät ole tarpeeksi huomioituina. Myös Maiju Langin mielestä ilmastonmuutosta ei ole tuotu tarpeeksi esille. Hänen mielestään myös meren monimuotoisuutta täytyisi tuoda enemmän mukaan. Konkreettisia ehdotuksia, millä tavoin nämä asiat voisi huomioida paremmin, voi toimittaa sähköpostitse Kymenlaakson Liittoon. Palautetta toivotaan kirjallisena.

Luonnon monimuotoisuus ja metsätalous nousivat myös esiin. Pekka Vainikka kertoi, että hakkuumäärät Kymenlaaksossa eivät tule merkittävästi lisääntymään. Monimuotoisuuteen on panostettu esimerkiksi METSO-koulutuksen ja nuorten metsien hoidon koulutuksen kautta. Puurakentamisen esiin nostamista maakuntaohjelmassa pidettiin hyvänä asiana, ja sen onnistumisen huomautettiin vaativan onnistunutta metsien hoitoa. Markku Suoknuuti toi esiin huolen resurssien riittämättömyydestä vanhojen korpien suojeluun, eliölajiston uhanalaisuusriskeistä, kartoitettujen soiden monimuotoisuuden tulevaisuudesta ja hiilen vapautumisesta vanhoja metsiä hakattaessa. Hannu Ripatti huomautti hiilen sitoutuvan pitempiaikaisesti, jos puu menee rakennuskäyttöön, ja että nuoret metsät sitovat nopeammin hiiltä kasvaessaan.

Tiina Lecklin teki huomautuksen koulutusasioista. Koulutus on hyvin näkyvillä ohjelmassa, mutta perusopetustasoa ei huomioida lainkaan. Toni Vanhala vastasi kommenttiin, että perusopetus on kuntien perustoimintaa, johon harvoin kohdistetaan kehittämistoimenpiteitä aluekehitysvaroista.

Puheenjohtaja totesi Kymenlaakson luonnon olevan perusta, josta ammennetaan ja se voisi tulla vielä selkeämmin esiin. Samoin kestävä kehityksen määritelmää voisi kuvailla tarkemmin ja tavallinen ympäristö ansaitsisi oman kappaleensa. Perusympäristö on hyvin hoidettu ja luonnon eteen on tehty paljon hyvää, mutta sitä ei todeta maakuntaohjelmassa. Esimerkiksi kansallispuistoja, suojelualueita ja kaupunkipuisto löytyy. Puheenjohtaja nosti esiin ilmastonmuutoksen ja sen aiheuttamat muutokset lajistoon sekä sen mukanaan tuomat uhkatekijät. Merialueiden yhteyteen voisi puheenjohtajan mielestä tuoda esiin, että senkin eteen on jo tehty paljon työtä ja siihen löytyy työvälineitä sekä paljon tutkittua tietoa mm. VELMU-ohjelman myötä. Ympäristön kuvaus pitäisi tuoda selkeästi esille: mitä on tehty ja mitä tavoitteita asetetaan eteenpäin. Jukka Timperi piti ympäristön tilan seurantaan ECOREG-indikaattoreilla hyvänä asiana ja toi esiin kaasun käytön potentiaalini liikenteessä, esimerkiksi joukkoliikenteen osana. Markku Suoknuutin mielestä suorat luonnon indikaattorit puuttuvat esimerkiksi siitä, kuinka paljon vanhoja metsiä on. Ympäristöselostuksen katsottiin huomioivan hyvin ilmastonmuutokseen liittyvät seikat ja yhteenvetotaulukkoa pidettiin selkeänä.

Puheenjohtaja siirsi keskustelun maakuntaohjelman yksityiskohtaisempaan tarkasteluun.

Kymenlaakso tänään: Pekka Vainikka kertoi Sunilan lingiinin hyödyntämisen olevan Kotkamillsiin rinnastettava asia ja maailman mittakaavassa ehkä jopa merkittävämpi. Kymenlaakson maan matalimpien joukkoon kuuluva koulutustaso herätti keskustelua. Puheenjohtaja kertoi, että koulutukseen on vaikea saada mitään uutta esimerkiksi yliopistoyksiköiden muodossa. Toni Vanhala vastasi kommentoimalla, että korkeakoulutukseen on rakennettu uudenlaisia oppimisympäristöjä. Tiina Lecklin kysyi, onko koulutettua väkeä vaikeaa saada maakuntaan. Toni vahvisti asian ja peilasi tilannetta globaaliin ilmiöön, jossa väestö haluaa suunnata kasvukeskuksiin. Vetovoiman kehittämistä pidettiin tärkeänä, jotta Kymenlaakson hyvät asiat kuten lyhyet etäisyydet ja asuntojen matala hintataso ymmärrettäisiin ulkoapäin. Vetovoimaisuutta ei saisi vähätellä yhtään ja puheenjohtajan mielestä sitä on uskallettava mainostaa reilusti. Pekka Vainikka huomautti, että vahvalla elinkeinopolitiikalla nykytilan ikävät asiat on mahdollista muuttaa parempaan.

Tulevaisuuden näkymät, Kymenlaakson strategia 2040 ja aluerakenne 2040: Puheenjohtaja totesi maakunnan kahtiajakoisuuden olevan ikuisuuskytymys. Pekka Vainikka toi esiin, että maakuntauudistus voi tuoda uusia näkemyksiä nopeastikin kuntiin. Toni Vanhala vastasi kahtiajakoisuuteen, että yksi merkittävä keino Etelä- ja Pohjois-Kymenlaakson lähentämisessä toisiinsa on liikennejärjestelmäsuunnittelu. Kuitenkin esimerkiksi VT 15:n kehittäminen on hankalaa, koska se on Kymenlaakson sisäinen väylä ja edunvalvonnassa ei sen osalta ole saatavissa tukea muista maakunnista, kuten esim. VT 12:n tai VT 26:n kohdalla. Kari Niemi toi esiin näkemyksen Venäjän puolen vetoon panostamisesta. Se voi olla hänen mukaansa ratkaiseva tekijä kehityksen kääntämisessä. Puheenjohtajan mielestä ohjelman skenaariot ovat tulevaisuuteen suuntaavia, mikä on hyvä. Hänen mielestään perinteistä paperiteollisuutta olisi kehitettävä yhä monipuolisempaan suuntaan.

Maakuntaohjelman läpileikkaavat teemat ja toimintalinjat: Pekka Vainikka totesi läpileikkaavien teemojen parin ensimmäisen lauseen kiteyttävän oleellisen. Kestävän kehityksen ja kansainvälisyyden onnistuessa vaikutus ulottuu kaikkeen muuhunkin. Tässäkin yhteydessä puhe kääntyi liikennöintiasioihin. Hannu Ripatti kysyi, onko joukkoliikenteen mahdollistaminen maaseudulla mukana ohjelman toimintalinjassa 2. Toni Vanhalan mukaan kyseinen asia kuuluu enemmän toimintalinjalle 4, eikä sitä ole erikseen mainittu. Jatkotyöstämisen yhteydessä katsotaan, miten asia voidaan nostaa esiin. Liikennöintiä maaseudulta kaupunkiin pidettiin tärkeänä mm. kouluun pääsyn ja raaka-aineiden kuljetuksen kannalta. Keskussairaalan saavutettavuus on myös tärkeää. Puheenjohtaja kertoi, että joissain kunnissa on järjestetty maaseudulla taksikuljetusta bussien sijaan. Hannu Ripatti kommentoi koulutusosioon liittyen, että varsinkin paikallinen kouluttaminen ja yhteistyö työelämän puoleen on erityisen tärkeää ja niitä on syytä korostaa.

Yksityiskohtaisen tarkastelun jälkeen Pekka Vainikka kommentoi, ettei ohjelman toteuttamisen vastuutahoja ole mainittu ohjelmassa. Tähän puheenjohtaja kommentoi, että uusi valtuusto varmasti määrittelee erilaiset toimijatahot ja sen mitä kukin tekee. Pekan mielestä globaali toimintaympäristö tulee viemään Kymenlaaksoa positiiviseen suuntaan. Markku Suoknuuti pohti lupa-asioiden ja seurannan hoitamisen tulevaisuutta ELY-keskusten alasajon jälkeen. Tähän Jukka Timperi totesi, että näissä asioissa vuorovaikutus korostuu. Puheenjohtaja päätti maakuntaohjelman käsittelyn.

4. Muut asiat

Ei muita asioita.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo. 14.40.

Muistion vakuudeksi

---

pj Risto Hamari

---

sihteeri Matti Konttinen

LIITTEET

Liite 1: Kymenlaakson maakuntaohjelma 2018–2021, Toni Vanhala

Liite 2: Kymenlaakson maakuntaohjelma 2018–2021

Liite 3: Kymenlaakson maakuntaohjelma 2018–2021, Ympäristöselostus